

ARXIVS DE L'ALT EMPORDÀ

Arxiva.e

El document del mes de juny de 2014

Els estatuts del Sindicat d'Olivarers de l'Empordà

Detall del segell del sindicat

Dades arxivístiques del document

CAT AMR 12.2. Fons Família Coll, 3.10.2.4. Sindicat d'Olivarers de l'Empordà, Estatuts del Sindicat d'Olivarers de l'Empordà, 24 d'abril de 1913. Català i castellà.

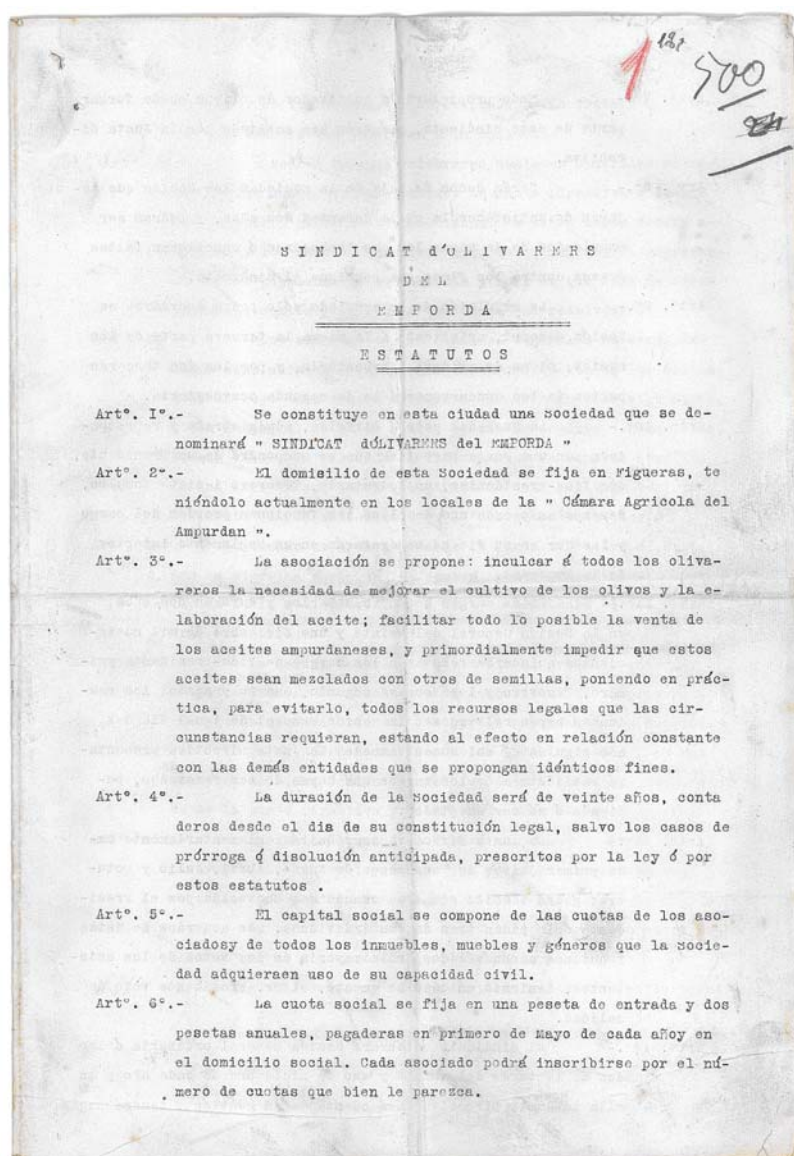
Història arxivística

La família Coll féu donació del seu arxiu familiar l'any 1996, moment en què ingressà a l'AMR i fou sotmès a diferents operacions de tractament tècnic arxivístic en els anys successius. En concret, la documentació en paper fou tractada pel personal de l'AMR i l'any 2000 per la historiadora Rosa Lluch, que en féu una classificació provisional.

Tanmateix, han estat nombroses les vicissituds anteriors d'aquesta documentació patrimonial, generada des del segle XIII. Fonamentalment, cal destacar que l'enllaç matrimonial, a mitjan segle XIX, de Benet Coll Custou, de Roses, amb Verònica Caritg, de Lliurona, permeté la unió de dos grans patrimonis agrícoles i, conseqüentment, dels seus respectius arxius.

Contingut

El 24 d'abril de 1913 un conjunt de propietaris de la comarca, la majoria residents a Figueres, es reuniren al local de la Cambra Agrària comarcal per aprovar els estatuts del Sindicat d'Olivarers de l'Empordà que havia de posar en valor, i en ordre, la indústria de l'oli empordanesa. Els socis fundadors van ser Miquel Coll Caritg, Pere Pou, Josep Rodeja Gay, Josep Maria Junyer, Antoni Rocalba i Francesc Sala Sabrià.

Primera pàgina dels Estatuts del sindicat

Context

Amb l'ànalisi dels estatuts que van aprovar els principals productors comarcals es pot veure la necessitat que hi havia de crear un marc per afavorir una millora en la productivitat i els cultius de l'olivera i en l'elaboració de l'oli empordanès. En aquest sentit, els grans productors volien tenir el control de la indústria olivarera empordanesa per evitar l'adulteració de l'oli amb altres olis que no fossin extrets de l'oliva. Un fet similar va passar amb la Unió de Vinyaters que perseguia "la falsificació i defraudació" dels vins empordanesos. En la instància de presentació dels estatuts al Govern Civil es deia que el sindicat tenia com a objectiu la defensa dels interessos econòmics dels diversos propietaris.

Aquestes necessitats ja les va posar sobre la taula Joan Tutau el 1888 en el seu premiat treball *Medios de levantar la agricultura del Ampurdán de su postración, ocasionada por la pérdida de sus viñedos, la poca producción de sus olivares y el bajo precio de los cereales*, en el qual assenyalava la necessitat de recuperar i modernitzar el cultiu de l'olivera, que no s'aconseguiria fins als anys de la Mancomunitat. Segons el mateix estudi, persistia encara molta maquinària obsoleta amb la presència de poques premses hidràuliques, que es començaren a instal·lar amb el canvi de segle.

Es preveia que l'entitat tingués una durada de 20 anys si els seus associats no aprovaven el contrari. Segons la documentació conservada a l'arxiu de la Família Coll de Roses, l'any 1929 el mateix Miquel Coll Caritg es va fer soci del Sindicat Oleolícola de la Garrotxa i l'Empordà, un fet que permet suposar que el primer sindicat fundat l'any 1913 ja no deuria existir.

Més info

P. Gifre (dir), *Història de l'Alt Empordà*, Història de les comarques gironines, volum I, Girona, Diputació de Girona, 2000.